

หักเรียนทุนอานันทมหิดล ระดมสมองป้องกันไฟฟ้า รวมพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน

นำเสนอเมื่อ : 15 พ.ค. 2569

ชมรมผู้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ระดมสมองจัดทำโครงการป้องกันไฟฟ้า ผสานความร่วมมือทุกมิติ หาทางแก้ไขเรื่องไฟฟ้าอย่างยั่งยืน ผ่านการทำงาน 3 ด้านคือการวิจัยโดยใช้ Remote Sensing หรือเทคโนโลยีการสำรวจข้อมูลระยะไกล นำภาพจากดาวเทียมมาสำรวจจุดความร้อน การทำแอปพลิเคชันตามรอยเผา และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน, การสื่อสารกับสังคมผ่าน Facebook ชื่อเพจฝ่าฝุ่น และ Youtube ชื่อรายการปันปัญญา (Punpunya) พร้อมปลูกพลังเยาวชนผ่านโครงการด้านการศึกษาต่างๆ และการจัดทำนิทานชุด “หิวหวานลดไฟ ไรฝุ่น PM 2.5” ซึ่งเป็นหนังสือนิทาน 3 เล่ม 1) ไฟฟ้า นากลัวจิง, 2) ไฟนา อยากอนะ และ 3) ฝุ่นเมืองเรื่องใหญ่ แจกฟรีให้กับนักเรียนชั้นอนุบาล-ประถมศึกษา ในทั่วประเทศ

ศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ โชติสังกาศ ประธานชมรมผู้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดลคนปัจจุบัน กล่าวว่า “มูลนิธิอานันทมหิดล ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2498 พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรรัชกาลที่ 9 ได้ทรงพระอนุสรณ์ถึงพระบรมเชษฐาธิราช และมีพระราชประสงค์จะพัฒนาคนเพื่อพัฒนาชาติ สืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ในหลวงรัชกาลที่ 8 ที่ทรงสนพระราชหฤทัยด้านการศึกษา จึงทรงตั้งทุนมูลนิธิอานันทมหิดล คัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถทางวิชาการสูง และมีคุณธรรม ไปศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ควบคู่กับทุนเล่าเรียนหลวง ซึ่งเป็นทุนระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นทุนที่ไม่มีการผูกมัด ผู้รับพระราชทานทุนสามารถกลับมาพัฒนาประเทศในมุมที่ตนเองถนัดได้ มี 8 แผนกคือ 1) แพทยศาสตร์, 2) วิทยาศาสตร์, 3) วิศวกรรมศาสตร์, 4) เกษตรศาสตร์, 5) ธรรมศาสตร์, 6) อักษรศาสตร์, 7) ทันตแพทยศาสตร์ และ 8) สัตวแพทยศาสตร์ โดยทรงมีพระราชดำริการพัฒนาประเทศจะต้องเริ่มที่การพัฒนาคน และผู้ที่สำเร็จการศึกษากลับมาแล้ว ได้ทำกิจกรรมรวมกันเพื่อประเทศชาติ

สำหรับชมรมผู้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล เกิดจากผู้สำเร็จการศึกษาโดยมูลนิธิอานันทมหิดลรวมตัวกันขึ้นและดำเนินกิจกรรมต่างๆ อันเป็นประโยชน์ เช่น เมื่อนายปราโมทย์ ไม่งัด อดีตรองประธานชมรมฯ และผู้ใหญ่ในชมรมอีกหลายท่าน ได้มีโอกาสพานักเรียนทุนเขาเผ่าทูลละอองธุลีพระ บาท พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงสนพระราชหฤทัยเรื่องราวต่างๆ มากมาย หนึ่งในนั้นคือ ภาวะเรือนกระจกและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ Climate Change และการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์โดยต้นไม้ และ นอกจากนั้นชมรมฯ ยังมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ อาทิ การทำหนังสือสารานุกรมเพื่อประชาชน ที่ทำมาต่อเนื่องตั้งแต่สมัย นายปราโมทย์ ไม่งัด ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล, ดร.วิวิท สันติประภาพร และต่อเนื่องจนมาถึงสมัยที่ ศาสตราจารย์ นพ. จรัญ มหาทุมะรัตน์ เป็นประธานชมรมฯ และเป็นช่วงที่เกิดปัญหาเรื่องฝุ่น PM 2.5 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2562 ท่าน อ.จรัญ ได้มีโอกาสเขาเผ่าสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้ชมรมฯ จัดทำโครงการเพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องฝุ่น จึงทำให้เกิดคณะกรรมการเพื่อทำงานในเรื่องดังกล่าวฯ ต่อเนื่องมาจนถึงสมัย ดร.เจน ชาญณรงค์ อดีตรองประธานชมรมฯ ซึ่งได้ลงพื้นที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง

ศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ โชติสังกาศ กล่าวต่อไปว่า “เรื่องไฟฟ้า ซึ่งเป็นต้นตอใหญ่ของปัญหาเรื่องฝุ่นในประเทศไทยนั้น ชมรมฯ ได้มีแนวทางการทำงาน 3 ด้านด้วยกันคือ 1) การวิจัย ดร.เจน ชาญณรงค์ ได้เริ่มนำ Remote Sensing คือเทคโนโลยีการสำรวจข้อมูลระยะไกล

มาจุดความร้อนตามภาพถ่ายดาวเทียม ที่บ้านก่อ อ. ลี้ จ. ลำพูน ซึ่งเป็นชุมชนที่อพยพเมื่อสร้างเขื่อนภูมิพล จ. ตาก เกิดเป็นโครงการ “บ้านก่อแซนดบ็อกซ์” มีการทำแอปพลิเคชันชื่อ “ตามรอยเผา” ซึ่งเป็นระบบติดตามพื้นที่เผาไหม้ในท้องฟ้าภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง เพื่อชี้เป้ารอยเผาและวิเคราะห์ร่องรอยพื้นที่ไฟไหม้ ผศ. พ. ท. ดร. สรวี สุขุเวช เป็นหัวหน้าจัดทำแอปพลิเคชัน มีสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สนับสนุน โดยผลจากการวิจัยพบว่าต้นตอของไฟป่าส่วนหนึ่งเกิดเพราะปัญหาดานสังคม เช่น การตัดยาเสพติดจึงเผาป่า หรือการเผาป่าเพราะไม่มีงานทำ นอกจากนี้ยังมีโครงการเรื่องกลไกการบอบเคียด หรือสิทธิที่เกิดจากการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกผ่านโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่ได้การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรอง ซึ่งจะสร้างรายได้นำมาใช้ส่งเสริมการดูแลป่า ของศาสตราจารย์ ดร. พูนพิภพ เกษมทรัพย์ นอกจากนี้ยังมีการสร้างอาชีพให้ชาวบ้าน, การช่วยเหลือในเรื่องพืช, ดิน, ปุ๋ย, น้ำบาดาล, ป่าชุมชน, การท่องเที่ยว, ทัศนคติ ฯลฯ

2) สร้างการรู้ตระหนัก สื่อสารผ่าน Facebook ชื่อเพจผ้าฝุ่น เป็นการให้ความรู้ประชาชนเรื่องฝุ่น และการทำ Youtube ชื่อรายการบันปัญญ (Punpunya) รวมถึงเผยแพร่ใน Tiktok เป็นการให้ความรู้เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งได้ดำเนินการมานานกว่า 2 ปี โดยมี ดร. รติพร มั่นพรหม และ ดร. ธิติ สุทธิยุทธ์ เป็นทีมงานหลัก ด้วยความช่วยเหลือของคุณเมษณี สุถาวรินทุ โปรดิเวเซอร์อาวุโส ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 มีการไลฟ์สดทางเพจเดือนละ 2 ครั้ง และมีกิจกรรมบันปัญญสัญจร เพื่อให้นักเรียนทุนฯ นำความรู้ที่ได้ไปศึกษา มาให้ความรู้และช่วยเหลือชาวบ้าน ทานองคมนตรี นพ. เกษม วัฒนชัย ยังได้กรุณามาให้ความรู้เรื่องการเตรียมเยาวชนให้พร้อมเผชิญกับภาวะโลกร้อน, ศ. ดร. นพ. วีรพันธุ์ ไชวิฑูรกิจ เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : ผลกระทบต่อสุขภาพที่คุณต้องรู้, ผศ. ดร. ธนะบุญย สัจจาอนันตกุล เรื่องจากโลกร้อน...สู่อาหารอนาคต และอาหารยั่งยืน เป็นต้น

3. การศึกษาและพัฒนาเยาวชน ได้ตั้งเป้าให้ผ่านโครงการพัฒนาการศึกษาโดยใช้หลักบรรพบุรุษวัดโรงเรียน เตรียมให้เยาวชนรับมือภัยโลกร้อน โดยมีโรงเรียนเป้าหมายได้แก่ รร. พระราม 9 กาญจนภิเษก เขตห้วยขวาง และ รร. อานันท์ (ป่าละอู) อ. หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์ มีการจัดทำโครงการ บรรพบุรุษ และอื่นๆ โดยที่ผ่านมายังมีการจัดทำหนังสือ “หัวขบวนลดไฟ ไรฝุ่น PM 2.5” เป็นหนังสือนิทาน 3 เล่ม ชื่อ 1) ไฟป่า นากลับจิ้ง, 2) ไฟนา อายากอนะ และ 3) ฝุ่นเมืองเรื่องใหญ่ แจกฟรีให้กับนักเรียนชั้นอนุบาล-ประถมศึกษา ในโรงเรียนทั่วประเทศ โดยมี ผศ. สพ. ญ. ดร. วรพร สุขุมาวาสี เป็นหัวหน้าโครงการฯ โดยทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ให้การสนับสนุน และในปีนี้ ดร. รติภา แซ่เล่า จะนำทีมงานลงพื้นที่ทำกิจกรรมพัฒนาเยาวชน ตามโครงการพลังเยาวชน ตนกกล้าสีเขียว ที่โรงเรียนวัดทุ่งลาดหญ้า อ. เมือง จ. กาญจนบุรี และที่โรงเรียนบ้านห้วยตมชัยยะวงศาอุปถัมภ์ อ. ลี้ จ. ลำพูน เพื่อส่งเสริมความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการป้องกันและลดปัญหาไฟป่า

ประธานชมรมผู้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ได้กล่าวทิ้งท้ายว่า “โครงการฯ ทั้งหลายเหล่านี้มีความมุ่งมั่นที่จะนำไปสู่การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในระยะยาว เป็นการน้อมนำพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรรัชกาลที่ 9 ที่ตั้งพระราชหฤทัยให้นักเรียนทุนฯ ได้นำความรู้ความสามารถมาพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และใช้แนวทางพระราชดำริवादด้วยเรื่องธรรมชาติช่วยธรรมชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศของเราอย่างยั่งยืน”